

РЕШЕНИЕ

№ 2608

гр. София, 18.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 25.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **8176** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.226 от АПК във вр. с вр. чл. 29, ал. 6 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (ЗДРДОПБГДСРСБНА).

С Решение № 8611/15.07.2021г. постановено по адм.дело № 11486/2020г. по описа на ВАС – Трето отделение, е обезсилено Решение № 3659/08.07.2020г. постановено по адм.дело № 731/2020г. на АССГ, образувано по жалба на Н. П. С. срещу Решение № 2-889/14.03.2017г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (Комисията) и делото е върнато за втори път за ново разглеждане от друг състав на същия съд. Указано е, в изпълнение на указанията на касационната инстанция, дадени в решението по адм.дело № 7694/2018г. по описа на ВАС, да се посочи кои факти приема за установени съдът и въз основа на кои доказателства, да се посочи какво приема съдът по отношение на представените документи – неавтентичност или невярност, както и дали спрямо характеристиката на документа е допустимо оборването му със свидетелски показания, след която аналитична дейност да са извърши преценка за законосъобразността на оспорения акт. В жалбата (искова молба) на Н. С., инициирала съдебното производство, се твърди че решението на Комисията не е обосновано, като не е оценена доказателствената стойност на документите, въз основа на които е установена принадлежност. Моли съдът да постанови решение, с което да отмени Решение № 2-889/14.03.2017г. на

Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателката се явява лично. Представя писмено становище, с позиция по същество, кореспондиращо със съображенията в жалбата (исковата молба), в което развива доводите си по отношение на доказателствата, събрани в производството и доказателствената им стойност. Иска отмяна на решението на Комисията и връщане на преписката отново на административния орган с указания за издаване на ново решение, с което се потвърди, че не е била сътрудник на ДС и се разпореди на МВР да я заличи като сътрудник.

Ответникът - КРДОПБГДСРСБНА, чрез процесуалния си представител – юриконсулт М., счита жалбата за неоснователна по съображения, изложени при предходните разглеждания на делото.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител за участие в производството.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството пред Комисията е образувано по искане на Н. П. С., с вх. № 2746 от 09.03.2019 г., с което, на основание чл. 31, ал.1, т.2 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, е поискано извършването на проверка за установяване принадлежност към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА.

С оспореното Решение № 2-889 от 14.03.2017 г. на Комисията, е установена принадлежността на жалбоподателката С. към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА. В решението е посочено, че С. е била съдържател на явочна квартира, което попада в обхвата на категорията секретен сътрудник. В решението е посочено, че псевдонима на секретния сътрудник е „Т.“, а като документи, въз основа на които е установена принадлежността към органите по чл.1 са посочени: „ документи от ръководител я щатен служител, рег.бланка, съдържащи се в дело ІЯ-4332, рег.дневник, картони - обр.4-2 бр.“

С административната преписка са представена Присъствена книга от заседанието на Комисията, проведено на 14.03.2017 г. (л. 65 от приобщеното адм.д. № 3711/2017 на АССГ), както и извлечение от протокола (л. 66 от приобщеното адм.д. № № 3711/2017 на АССГ).

Представени от Комисията и приети като доказателства са Картон обр. 4 (л. 34-35 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ), с вписани в същия три имена на жалбоподателката – Н. П. С., дата на раждане – 30.07.1957г., номер на л.д. – 86314, псевдонима „Т.“ и категорията: „ съдържател на я/к“, дата на вербовката – 15.03.1988г. и кой ръководи : „Х. П.“, както и телефона му. Посоченият в картоната номер на делото – 86314, съответства на номера и данните в регистъра (л. 32 от адм.д. № № 3711/2017 на АССГ), надлежно прономерован и подпечатан (л. 33 от адм.д. № № 3711/2017 на АССГ). В регистъра са отразени № по ред, дата на регистрацията – 05.04.1988г., псевдоним – Т., данни за поделението, вербовало СС, дата на вербовката – 15.03.1988г., съвпадаща с тази в картон обр.4.

С административната преписка е представено и прието като доказателство при предходното разглеждане на делото, дело № 86314 (л. 36 -51от адм.д. № № 3711/2017

на АССГ), съдържащо по опис:

- биографичен анкетен лист /л. 30 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ), данните в който се попълват от оперативния работник, неподписан,
 - регистрационна бланка от 06.04.1988г. за съдържател на я/к „Т.“ /л. 42 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ), подписана за ОР открил делото от Хр. П., както и подписана от Началник отдел 07, съдържаща посочване и на номера на делото по централизиран отчет – № 86314,
 - искане за проверка на лицето по картотеката на агентурата от 25.09.1987г. (л. 43 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), установяваща че проверката на Н. С. се иска от др.П., с щемпел на нея с надпис „Проверено“.
 - искане за проверка на лицето по картотеката на вражеските елементи от 25.09.1987г. (л. 44 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), установяваща че проверката на Н. С. се иска от др.П.,
 - искане за проверка на лице в И. от 25.09.1982г. (л. 45 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), установяваща че проверката на Н. С. се иска от др.П., подписана, с резултат от проверката в щемпел, че няма данни в И. за лицето..
 - искане за проверка на Н. С. по общосправочната картотека от 25.09.1982г. искана от Хр.П., (л. 46 -47 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), подписана с два подписа, вторият от „Началник отделение“, без данни за резултата от проверката.
 - искане за проверка на Л. И. Д. по общосправочната картотека от 25.09.1982г. (л. 48 -49 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), искана от Хр.П., с дата 02.07.02г., подписана с два подписа, вторият от „Началник отделение“, без данни за резултата от проверката.
 - схема на местоположението на явочната квартира /л. 50 и л. 51 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ /,
 - предложение за утвърждаване на вербовка на съдържател на явочна квартира от 23.03.1988г., подписано от ст.лейтенант Хр.П. и от началник отделение 02 Т.Л., утвърдено от началник отдел 07 на 31.03.1988г. и подписано от него /л. 52-53 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ /,
 - предложение за вербовка и план от 12.11.1987г. /л. 54-56 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ /, подписано от ст.лейтенант Хр.П. и от началник отделение 02 Т.Л., утвърдено и подписано от началник отдел 07 Ц.Г. на 18.11.1987г.
 - рапорт за установен контакт с оперативно значение от ст.лейтенант П. от 04.11.1987г./л. 57 -58 и л.61-62 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ /,
 - характеристика на Н. С. – зав.комисия при Профкомитета на СП-2 при СК „О.“-С. , подписана от посочените в нея лица /л. 59-60 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ /.
 - Рапорт за подадено искане обр.1 за проверка по отчета на агентурата на наш сътрудник „Т.“, рег.№ 86 314с цел „в/ка“ до ОР Хр.П..
- Представени и приети като доказателство при предходното разглеждане на делото от страна на ответника са:
- Заповед № I-3900 от 11.11.1974г. на Министъра на вътрешните работи за дейността на органите на ДС по вербуването и работата с агентурата /л. 151 -180 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ),
 - Заповед-допълнение към т.20 на Заповед № I-3900 от 11.11.1974г. (л. 180 от приобщеното адм.д. № 3711/2017 на АССГ)
 - Инструкция за оперативния отчет на ДС (л. 181 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ).

С молби от 19.07.2017 г. (л. 85 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ / и от 14.09.2017 г. (л. 128 от адм.д. № 3711/2017 на АССГ) жалбоподателката е представила писмени доказателства – извлечение от публикувана в интернет информация за Сборника ДС –структура и основни документи, както и копие на трудова книжка на С. (л. 24от адм.д. № 3711/2017 АССГ).

При съдебното дирене в хода на съдебното производство по адм.д. 3711/2017г. на АССГ, по искане на жалбоподателката, са разпитани като свидетели Ц. И. Г. и Х. А. П..

Свидетелят Ц. И. Г. е разпитан в съдебното заседание на 09.11.2017г. по адм.д.3711/2017г. на АССГ. Свидетелят установява, че е работил 40 години в ДС. В качеството си на началник отдел същият е утвърждавал предложение за вербовка, като позицията му не изисквала да се среща с хората, които ще бъдат вербувани. Свидетелят е подписал за „Утвърдил“ предявеното му на л.52 от адм.д.3711/2017г. предложение за утвърждаване на вербовка на съдържател на явочна квартира от 23.03.1988г. Свидетелят си спомня за служител на име Х. П.. Пояснява, че за съдържател на явочна квартира не е съществувало изискване да има подписана декларация от лицето, че се съгласява да бъде съдържател на явочна квартира. Посочва, че явочни квартири могат да се правят и в обществени сгради, след като е спазено условието да се запази тайната на срещата между агента и оперативния работник. Свидетелят посочва, че е подписал като началник отдел 07 регистрационна бланка от 06.04.1988г. за съдържател на я/к „Г.“, намираща се на л.42 от същото дело. Свидетелят твърди, че съгласието на лицето за съдържател на явочна квартира се отразява от оперативния работник, като контрола върху явочните квартири е изцяло на оперативния работник и отчети за явочниците не са правени, нито е имало заплащане.

Съдът кредитира показанията на св.Г. като логични, последователни, дадени от лице, незаинтересовано от изхода на делото и най-вече, поради съответствието им с писмените доказателства и с реда, установен в Заповед № I-3900 от 11.11.1974г. на Министъра на вътрешните работи за дейността на органите на ДС по вербуването и работата с агентурата и Инструкция за оперативния отчет на ДС.

От показанията на свидетелят Х. П., разпитан в съдебното заседание на 15.02.2018г. по адм.д.№ 3711/2017г. на АССГ, се установява, че свидетелят П. познава Н. С. от 80-те години, от съвместната им работа в „Б.“. При среща в кафене в сградата на Научно-техническия съюз (Н.) на бул.Ч. връх, разбрал, че кариерата ѝ се развива в друга посока. Свидетелят пояснява, по отношение на службата си в контраразузнаването, че имало кампаниен и формален характер при изготвяне на документи и подбор на кадри.

Свидетелят отрича да е вербовал г-жа С.. Твърди, че мястото, посочено като такова за явочната квартира, не отговаря на профила и критерия на службата, която заемал тогава. Описва, че по това време бил млад работник и през м.ноември – декември имало кампания за покриване на формалния брой явочни места.

По отношение на документите, представени от Комисията за г-жа С., св.П. не отрича, че част от тях са подписани от него. Така свидетелят сочи, че е подписал Рапорт за установен контакт с оперативно значение от 04.11.1987г., в който описва, че от средата на месец септември поддържа контакт с Н. С., която разбрал че работи като секретар в Н.-Б. район и предлага контакта с нея да бъде продължен.

Свидетелят П. сочи и че той е подписал и Предложение за вербовка на съдържател на

я/к от 12.11.1987г. на л.56 от адм.д. 3711/2017г. на АССГ.

Свидетелят е подписал и документите на л.46 и л.48 от същото дело, а именно – двете искания за проверка на Н. С. по общосправочната картотека от 25.09.1982г. искана от Хр.П., (л. 46 -47 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), без данни за резултата от проверката и искането за проверка на Л. И. Д. по общосправочната картотека от 25.09.1982г. (л. 48 -49 от адм.д.№ 3711/2017 на АССГ), искана от Хр.П., с дата 02.07.02г., подписана с два подписа.

Свидетелят П. не открива свой подпис в документите на л.37, 42, 43 и л.45, а именно – на описа на документите в дело 86314 от 1988г., на регистрационна бланка за съдържател на я/к Т., в искане за проверка на лицето по картотеката на агентурата от 25.09.1987г. и в искане за справка на лице в И..

Свидетелят П. установява с показанията си, че за относимия период нямал право да уведомява г-жа С. за неговата принадлежност към службите. Твърди, че тя не е подписала декларация за съгласие за сътрудничество, както и че е имало „рутинна процедура“, когато отсъстват колеги да ги подписва той, както и те да го подписват, във вр. с подписите, за които сочи, че не а негови, на посочените по-горе страници от делото. Свидетелят описва подробно какви нормативни документи е имало, както и начина, по който се извършва вербовката: предложение – утвърден рапорт –предварителен процес на изучаване и проверка.

Твърди, че помни всички секретни сътрудници, които е вербувал, като г-жа С. не отговаряла на профила на сътрудничество, съобразно характера на служебните му отношения, който бил контингент от чужди граждани и дипломати.

Съдът кредитира показанията на свидетеля П. в частта им, по отношение на познанството му с г-жа С., подписаните от него документи, съдържащи се в дело рег.№ 86 314 за я/к Т., както и по отношение на документите, означени като подписани от него, в които подписа не е положен от него, за последните, предвид достоверните житейски обяснения за подписване на документи от негови колеги при отсъствие. Последното обстоятелство, доколкото се касае за документи, които не са съществени за процеса на вербовката (от вида на рапорт, предложение,план), а представляват документи по попълване съдържанието на делото за секретни сътрудници (като опис на делото, искания за проверки в картотеки) не се отразява на изводите на съда по отношение на достоверността и истинността на останалите документи в дело рег.№ 86 314.

Съдът кредитира показанията на св.П. и в частта им, установяваща, че жалбоподателката С. не е подписала декларация за съгласие за сътрудничество. Такава декларация не се съдържа в дело рег.№ 86 314, не е описана в описа на съдържанието на това дело, не се представя като доказателство, нито се твърди съществуването ѝ от ответника. Както установява св.Г. и разпоредбата на т.18 от Заповед № I- 3900 от 11.11.1974г. на министъра на вътрешните работи, в случаите на съдържатели на явочни квартири писмено съгласие от тях се взема при оперативна целесъобразност. В тази връзка в правомощието именно на св.П. е била преценката по „оперативна целесъобразност“ дали да вземе писмено съгласие от Н. С..

Съдът не кредитира показанията на св.П. в частта им, в която той заявява, че не е вербувал г-жа С.. Съдът оценява показанията на свидетеля в тази им част като декларативно изявление, което не се подкрепя от писмените доказателства, събрани в производството, вкл. и от тези, подписани именно от св.П..

Свидетелят П. в пространните си показания нито веднъж не твърди невярност на

съдържанието на подписаните от него документи, част от съдържанието на дело рег.№ 86 314. А съдържанието на същите съдът цени като вярно – по отношение на рождената дата на жалбоподателката, имената им, месторождението ѝ, завършено образование, месторабота и длъжност. Тези безспорно установени като верни факти, съответстващи на обективната действителност са възпроизведени в създадени от св.П. документи, част от съдържанието на дело рег. № 86 314. Обяснението на свидетеля за кампаниен характер и покриване на формален бройна явочни квартири съдът също оценява като недостоверно, което не се подкрепя от нито едно от събраните доказателства. Напротив – документите в секретното дело на г-жа С. като съдържател на я/к, изготвени и подписани от св.П., са създавани в продължение не на една седмица, а на няколко месеца и са се движели в съответствие с разписаната процедура. Освен от св.П., същите са подписвани от още поне две лица – негови ръководители, които като заемащи съответно положение по-високо в служебната йерархия на службите на ДС, безспорно са оценили жалбоподателката като отговаряща на „профила за сътрудничество“ и поради това са подписали предложението за вербовка от 12.11.1987г. за „Съгласен, началник отделение 02 Полковник Т.Л.“ и за „ Утвърждавам: Началник на отдел 07 Полковник Ц.Г.“.

Недостоверни определя съдът и показанията на св.П. за формалния и кампаниен характер на случая, с обяснението за протичането му в рамките на седмица. Датите, означени на документите в дело рег. № 86314 от 1988г., установяват начало на процедурата по извършване на проверки на г-жа С. още на 25.09.1987г. (л.43 от а.д.3711/2017г.) , т.е. не през м.ноември, декември, с „кампаниен характер“, а като процес, преминаващ през рапорт от 04.11.1987г., предложение за вербовка от 12.11.1987г., предложение за утвърждаване на вербовка и план от 23.03.1988г., регистрационна бланка от 31.03.1988г. и регистриране на 06.04.1988г.

При така установените факти, съдът обосновава следните правни изводи: Жалбата срещу решението на Комисията е подадена в срок, срещу, подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което тя е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е **неоснователна**, по следните съображения:

От протокола от заседанието проведено на 14.03.2017 г. на Комисията (л.66-70 от а.д.3711/17г. на АССГ), се установява съдържанието на информацията и документите, въз основа на които Комисията е взела решението си за установяване на принадлежност на Н. С.. Посочените документи са приети като доказателство при първото разглеждане на делото.

Приетите писмени доказателства установяват, че:

1. Вербовката на Н. С., [дата на раждане] в [населено място], е

започнала след рапорт, изготвен от ст.лейтенант Х. П. до Началника на отдел 07, с дата 04.11.1987г. За този рапорт свидетелят П. поддържа че го е подписал. Информацията в рапорта за работата, изпълнявана към онзи момент от г-жа С., местоположението на местоработата ѝ, съвпада с показанията на св.П., дадени в о.з. на 15.02.2018г. за срещата му с жалбоподателката през 80-те години.

2. На 12.11.1987г. св.П. изготвил и подписал Предложение за вербовка на съдържател на Я/К до Началника на отдел 07 – Ц.Г., последният разпитан като свидетел – Ц. Г.. Информацията в предложението, по отношение на самоличността на г-жа С. е достоверна – относно датата ѝ на раждане, образованието ѝ, местоработата към момента на изготвяне на предложението. Съобразно посоченото в предложението в заключителната му част св.П. е посочил, че тя е изразила готовност за сътрудничество – каквато готовност като съгласие, следвало да има изразено от лицето, съдържател на я/к, без да е необходимо подписване на изрична декларация, установява с показанията си св.Г. (съгласието на лицето за съдържател на явочна квартира се отразява от оперативния работник, като контрола върху явочните квартири е изцяло на оперативния работник).

3. Предложението за вербовка от 12.11.1987г. е утвърдено и подписано от св.Г. на 18.11.1987г. в качеството му на началник на отдел 07.

4. На 23.03.1988г. св.П. изготвил Предложение за утвърждаване на вербовка на съдържател на я/к и план, което над подписа „ст.лейтенант Хр.П.“ не е подписано от св.П., но той заявява в показанията си, че „е имало „рутинна процедура“, когато отсъстват колеги да ги подписва той, както и те да го подписват, във вр. с подписите, за които сочи, че не са негови“.

5. Предложението от 23.03.1988г. е утвърдено на 24.03.1988г. от св.Г. в качеството му на началник отдел 07.

6. Към предложението за вербовка е имало и схема на я/к „Т.“ и схема на я/к Т. и маршрутите на придвижване на агентурата и ОР.

7. Съдържателят на я/к Т. е регистриран с регистрационна бланка на 06.04.1988г. с ОР открил делото Х. П.. За подписа в този документ св.П. сочи, че не е изписан от него, предвид наличието на „рутинна процедура“, когато отсъстват колеги да ги подписва той, както и те да го подписват, във вр. с подписите, за които сочи, че не а негови“.

8. Номера на делото, даден в регистрационната бланка, съответства на номера на делото, отразен в картон обр.4 и данните в регистъра, както и има съответствие в имената на лицето, датата на раждане и категорията

секретен сътрудник, както и в псевдонима. Единственото несъответствие е по отношение на годината на раждане на Н. С., отразена в картон обр.4 – 1957г., но това несъответствие, предвид останалите съвпадения: в дата на вербовката, трите имена, номера на делото, псевдонима и категорията, съдът намира че е техническа грешка, която не се отразява на верността на документа и неговата истинност и не води до съмнения в самоличността на посоченото в документа лице.

9. За осъществяването на вербовката е спазен реда, посочен в Заповед № I 3900 от 11.11.1974г. на министъра на вътрешните работи (т.6, т.15, т.19, , т.20)

10. Посочената заповед допуска в т.7 явочна квартира да се помещава и в други помещения, освен жилищни, като същата точка разпорежда „ да се създаде такава организация на работа, че съдържателите на явочни квартири и живеещите в тях лица да не узнават кои агенти и резиденти посещават квартирите“.

11. Заповед № I- 3900 от 11.11.1974г. на министъра на вътрешните работи в т.18 изисква писмено обещание / декларация/ за сътрудничество с органите на ДС по принципа да се взема от агентите, български граждани, които са вербувани на основата на компрометиращ материал и от агенти, на които още в началото се възлагат важни задачи. В останалите случаи от съдържателите на явочни квартири заповедта разпорежда писмено обещание за сътрудничество да се взема при оперативна целесъобразност.

12. С оглед посоченото в т.18 от Заповед № I- 3900 от 11.11.1974г. липсата на декларация със съгласие за сътрудничество от жалбоподателката не може да обоснове извода за недостоверност на съдържанието на документите в дело рег.№ 86 314 от 1988г.

13. Справките, изисквани по оперативното дело, са в съответствие с разпоредбите на чл.82,84, 87 и сл. от Инструкция за оперативния отчет на ДС, както и регистрирането и съдържанието на делата за секретни сътрудници по чл.7 т.8 б.В от Инструкцията.

Писмените доказателства, събрани в производството пред административния орган и в съдебното производство, установяват че жалбоподателката е вербувана като съдържател на явочна квартира „Т.“ от св.Х. П., регистрирана е като съдържател на я/к Т. на 31.03.1988г., като образуваното дело е регистрирано с рег.№ 86 314/06.04.1988г.

За обявяването на принадлежността на жалбоподателя Н. С., към органите на Държавна сигурност, са гласували всички шест присъстващи члена на Комисията, присъствали на заседанието на 14.03.2017г..

Съгласно чл. 24 от Закона за достъп и разкриване на документите и за

обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, принадлежност към органите по чл. 1 се установява при наличието на дейност като щатен или нещатен служител или секретен сътрудник на органите по чл. 1 от закона.

На основание чл. 25, т. 3 от закона, обстоятелството по чл. 24 се установява въз основа на документи, съдържащи се в информационните фондове, като за установяване на дейност на секретен сътрудник - със собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и **наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители.**

Посочените документи не са изчерпателно изброени и освен това в закона няма изискване всичките документи да са кумулативно налице.

В случая, безспорно е установено от Комисията, че за жалбоподателката С. са налице данни в справочните масиви – регистрационен дневник, картон обр. 4, рапорт за установен контакт с оперативно значение от 04.11.1987г., предложение за вербовка на съдържател на я/к от 12.11.1987г., предложение за утвърждаване на вербовка на съдържател на я/к от 23.03.1988г., регистрационна бланка за съдържател на я/к „Т.“ от 31.03.1988г. и регистриране на дело рег.№ 86314 от 06.04.1988г.

Съдът приема, че от писмените доказателства установяват безспорно обстоятелството, че Н. С., като съдържател на явочна квартира, се явява секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. В досието на жалбоподателката са се съдържали изискуемите от закона данни, удостоверяващи принадлежността и сътрудничеството ѝ с посочените структури на ДС.

В действията си по проверка и обнародване на събраната информация, административният орган действа при условията на обвързана компетентност, без възможност за избор и свободна преценка между два и повече нормативно допустими правни резултата. Изброяването на документите в нормите на чл.25 т.3 от закона е алтернативно, а не кумулативно. Наличието на който и да е тях – в настоящия случай - документи изготвени от ръководилия щатен служител, описани по-горе,

както и наличие на данни за лицето в справочните масиви, регистрационни дневници и картотеки, картон обр. 4, регистрационна бланка) е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на ЗДРДОПБГДСРСБНА.

Съдът отбелязва, че действащият до 2012г чл.24 от Закона е изисквал установяването и обявяването на принадлежност да става при наличието на дейност като щатен или нещатен сътрудник, но понастоящем, с отмяната на чл.24 от закона (обн. в ДВ бр.103/2012 г.), законодателят не изисква доказването на някаква дейност за обявяване принадлежността на едно лице към органите по сигурността в предходния режим „действал в страната ни от 1944-1989год.“. Наличието на някой от документите по чл.25 от закона е достатъчно за обявяване на подобна принадлежност.

Така, още с решението си по конституционно дело № 14/2011год от 04.03.2012год К. съд на Република България е постановил, че в рамките на законодателната целесъобразност парламентът е преценил, предвид унищожаването на голяма част от личните и работните дела на секретните сътрудници, че принадлежност към посочените органи може да се установява с всякакви по вид документи от архивите им, при осигуряване на гаранции за правата на засегнатите лица.

Съгласно §1 т.1 от допълнителните разпоредби на ЗДРДОПБГДСРСБНА "документ" е всяка записана информация независимо от материалния й носител, включително информацията в автоматизирани и комплексни информационни системи и бази данни.

Съдът не споделя доводите на жалбоподателката за неистинност на предложението за утвърждаване на вербовка, поради липса на декларация за съгласие от нейна страна. Както вече бе посочено по-горе подобна декларация не се изисква задължително при съдържателите на явочни квартири, а единствено по преценка за оперативна целесъобразност от страна на вербовалия служител.

Не води до неистинност на предложението за вербовка на съдържател на Я/К от 12.11.1987г. и погрешното посочване на годината на раждане на жалбоподателката, като 1957г., вместо 1956г., доколкото всички останали данни за жалбоподателката, посочени в предложението са достатъчни за извода, че се касае за същото лице, за което се отнася и рапорта от 04.11.1987г., с вярно посочени нейни три имена, имена на родителите й, местоработата й и длъжността, която заема, завършено образование и др.

Съдът намира за неоснователни и доводите на жалбоподателката относно неистинността на рапорт за установен контакт с оперативно значение от 04.11.1987г. и предложението за вербовка от 12.11.1987г. като неподписани от св.П.. За рапорта от 04.11.1987г. св.П. изрично сочи в

показанията си, че е подписан от него. За предложението за вербовка от 12.11.1987г. (л.56) също сочи, че е подписано от него, както и че е изписал и ръкописните текстове в същото предложение.

По отношение на оспорването от жалбоподателката на истинността на предложението за утвърждаване на вербовка от 23.03.1988г. (л.53), подписа в което св.П. твърди, че не е положен от него, съдът вече изложи мотиви по отношение на цененето на съдържанието на документи, вкл. и с оглед подписването му за „утвърждавам“ от св.Г. и практиката за подписване на документи при отсъствие на колеги, установена с показанията на св.П.. В тази връзка съдът отбелязва, че жалбоподателката, не е оспорила истинността на този документ в сроковете и по реда на чл.193 от ГПК, при първото разглеждане на делото.

И не на последно място, доколкото се касае за официални свидетелстващи документи, в производството от страна на жалбоподателката не бе доказана неверността на удостоверените в документите факти.

Възможностите за злоупотреби при съставяне на документите на бившата Държавна сигурност съдът намира че са били ограничени от действащата към онзи момент нормативната уредба на дейността ѝ. Установените изисквания в Заповед № I- 3900 от 11.11.1974 г. на министъра на вътрешните работи и в Инструкция № I-20 от 20.01.1978 г. за оперативния отчет на Държавна сигурност на Министерството на вътрешните работи, уреждащи подробно начина на работа на служителите, вербовката на едно лице, създаваните документи и лицата които ги изготвят, съдържанието на документите и правилата за работа със секретните сътрудници, реда за съгласуване и утвърждаване на документи, силно ограничават възможностите за създаване на документи с невярно съдържание или неистински такива.. Така, за секретните сътрудници е създаван оперативен отчет, образувано е лично дело за съдържател на явочна квартира, а за делата им е воден общ регистър, в който регистрирането става по установения ред, като секретните сътрудници са имали индивидуални регистрационни номера, които не се повтарят. За всички секретни сътрудници е воден централизиран отчет, а за организирането му са водени справочни картотеки № 4 и № 5 и статистическа картотека № 6 при спазване на съответните правила. Оформянето на документите в делата е било строго регламентирано (чл.8, чл.11 и чл.12 от Инструкцията).

Съобразно посоченото в Заповед № I- 3900 от 11.11.1974 г. на министъра на вътрешните работи е регламентирано провеждането на вербовката,

необходимостта от писмено обещание/декларация за сътрудничество и възможностите за преценка от липсата на подобно съгласие в писмена форма, от кого се разрешава вербовката в зависимост от позицията на вербованото лице, как се осъществява контрол върху работата на агентурата и секретните сътрудници, както и изискванията към агентурните сведения и рапорти.

Поради това и законодателят е постановил, че само наличието на посочените в чл.25 от закона документи е достатъчно за обявяване на принадлежността на едно лице към специалните служби на бившия комунистически режим. Вярно е, че в случая от страна на жалбоподателката липсва подписана декларация за сътрудничество, но подписването на такава е било в оперативната преценка за целесъобразност на вербовалия служител, каквато преценка му дава възможност да извърши действащата Заповед № I- 3900 от 11.11.1974 г. на министъра на вътрешните работи.

Останалите писмени доказателства, съдържащи се в дело рег.№ 86314/1988г. категорично установяват принадлежност на жалбоподателката към органите на ДС.

В същото време и решението на Комисията, съдържа необходимите реквизити, посочени в чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона, поради което съдят намира че липсват допуснати нарушения на чл. 59 от АПК. На следващо място правомощието на КРДОПБГДСРСБНА по чл. 4 от ЗДРДОПБГДСРСБН е ограничено само до установяване, т. е. констатиране принадлежността на лицата по чл. 3 към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, от където и следва, че липсва законово вменено задължение на органа да изследва дали има провеждане на реална (активна) агентурна дейност от лицето.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема, че подадената жалба следва да се отхвърли като неоснователна. Обжалвания административен акт е издаден от компетентен орган, при спазване на установената форма, в съответствие с целта на закона, като са спазени материалноправните разпоредби и без да е налице съществено нарушение на производствените правила.

При този зиход на спора на ответника следва да се присъди претендираното юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Така мотивиран, Административен съд София-град, 3–то отделение – 66 състав:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на Н. П. С. срещу Решение № 2-889/14.03.2017г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

ОСЪЖДА Н. П. С. да заплати на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: